

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ХУДОЖНЄ СКЛО»

ОП «Художнє скло», ОКР Бакалавр, 1-2 семестр, 2022-2023 н .р.

Викладач/викладачі	ст. викл. Шевченко Олександр Вікторович викл. Іванишин Остап Володимирович
Телефон, e-mail	Шевченко О.В. +380 67 933 85 48, shevchenkos@ukr.net Іванишин О.В. +380 67 646 8126, diostapio@gmail.com
Аудиторія, де проходитимуть заняття	316 (медійна), 315
Майстерні кафедри для практичних занять	<i>холодної обробки, термічного формування, вітража та розпису, гутної обробки</i>

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість кредитів ECTS	12 (360 год.)
<i>вид заняття</i>	<i>загальна кількість годин</i>
Лекції	36
Практичні заняття	182
Самостійна робота студента	142

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Програма першого курсу – це поєднання теоретичних знань з основ композиції та практичних з технології холодної обробки листового скла, термічного формування, можливостей допоміжних матеріалів. Упродовж першого року навчання будемо працювати над вирішенням різних композиційних задач графічними засобами, тонально-кольоровими співвідношеннями. Одним із важливих завдань буде також розвинути об'ємно-просторове мислення та креативність. Програма містить завдання для ознайомлення з фаховою термінологією, розумінням понять з основ кольорознавства та роботи в матеріалі.

Головна мета курсу

Вивчення основ композиції та набуття базових навичок, які є запорукою подальшого навчання на кафедрі художнього скла.

Ціллю курсу є навчити вас вільно володіти усім арсеналом композиційних прийомів для

досягнення цілісності та виразності твору графічними та тонально-колірними засобами, а також ознайомити з базовими техніками холодної й термічної обробки скла та розписом.

Завдання курсу

У першому семестрі розпочнеться навчання з лекційного матеріалу стосовно площинного вирішення завдань з композиції. Усі завдання вибудовані послідовно від простого до складного. Починаючи з графічних засобів вираження площинних закритих композицій: лінія, пляма, лінія і пляма, рапорт (відкрита). Зосереджується увага на структурному мисленні, як основі векторів зображення тих чи інших елементів композиції.

Починаючи з завдання №6 по 10, ми використовуємо поліхромну гаму кольорів, повноцінно оперуємо колірними співвідношеннями, тоном, півтоном і акцентом.

Завдання з натюрмортів є результатом всіх вище перелічених вправ і акумулює варіантність аналітичної праці, набутий досвід студента. Академічний натюрморт (№11) – точка відліку для площинного вирішення натюрмарту, інтерпретації. В межах кожного з завдань обговорюємо зображальні засоби конкретної композиції, які відповідають завданню. Звертаємо увагу (обговорюємо) і на «вірусні» елементи, які не відповідають умовам конкретного завдання.

Наступний сегмент навчання – холодна обробка скла – певний технічно-технологічний обсяг засобів оздоблення і декорування в матеріалі: нарізання скла, піскоструменеве гравірування, гравірування алмазним інструментом, файнування, техніка «мороз», фактурні прийоми.

Завершує семестровий цикл виконання об'ємно-просторової композиції з використанням листового (віконного) скла, що допомагає розвинути тривимірне конструктивне мислення.

Завдання полягає у трансформації площин і об'ємів в цілісну композицію. Розвиває «голографічне бачення» у глибинах товщин скла.

Все це можливо при дотриманні техніки безпеки в майстернях кафедри!

У другому семестрі розпочнеться навчання з завдання, яке пов'язане з іншою технологією в склі – термічне формування – виконання рельєфної композиції у двох варіантах з метою зрозуміти поведінку скла під час термічної обробки та вивчення оптичних властивостей матеріалу. Продовжимо семестр виконанням вітражної мозаїки за мотивами площинної композиції натюрмарту з завдання першого семестру. Заключним у першому році навчання стане завдання «Взаємодія форми та декору», яке передбачає декорування об'ємного скляного виробу засобами розпису та холодної обробки.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні **компетентності**, закладені в освітній програмі «Художнє скло» (ЗК – загальні компетентності, СК – спеціальні компетентності):

ЗК5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

СК4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи з художнім склом.

СК5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

СК7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

СК9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій

діяльності.

Курс передбачає **програмні результати (ПР)**, закладені в освітній програмі «Художнє скло»:

ПР1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПР2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПР4. Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобах, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням.

ПР5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПР6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПР7. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.

ПР8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПР15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

ПР16. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Формат викладання дисципліни Художнє скло передбачає наше з вами живе спілкування, практичну роботу в аудиторії та майстернях кафедри, а також самостійну роботу. Лекційні заняття розкриватимуть певну тему, яка відображена в орієнтованому плані курсу. Упродовж практичних занять ви матимете змогу виконувати заплановані задачі в майстернях кафедри та консультуватись з майстрами виробничого навчання, навчальними майстрами і викладачами курсу. Самостійна робота націлена на те, щоби кожную з теоретичних тем засвоїти на практиці та вдосконалити практичні вміння.

Консультації

Заняття відбуватимуться відповідно до розкладу для 1 курсу ОР Бакалавр, де проходитимуть усі консультації, пов'язані з виконанням завдань. Якщо вам потрібні додаткові індивідуальні консультації, які стосуються змісту курсу, ваших робіт, чи інших питань, пов'язаних з освітнім процесом, ми можемо зустрітись за попередньою домовленістю. Ви можете також використовувати всі доступні засоби онлайн-зв'язку (Viber, Facebook Messenger, Telegram, e-mail), ми намагатимемось оперативно реагувати та відповідати на ваші запитання.

Дистанційне навчання

У випадку впровадження заборони на відвідування академії здобувачами освіти, пов'язаної з посиленням карантинних обмежень, ми займатимемось з вами дистанційно. У цьому разі деякі завдання можуть бути змінені, а виконання робіт у матеріалі перенесене на час після завершення обмежень. Більший акцент у цьому випадку буде ставитися на аналітичне дослідження, проектування чи макетування. Лекційні заняття проводитимуться на платформі Zoom (лінк доступу буде надсилатися електронною поштою), консультації в онлайн-форматі чи в телефонному режимі.

СТРУКТУРА КУРСУ

МОДУЛЬ1 (1 семестр) Теоретичні та практичні основи дисципліни «Проектування»

Змістовий модуль 1. Основи композиції

Тема 1. Площинне вирішення.

Завдання №1: лінія (закрита композиція) Матеріал: папір, туш. 20x20 см.

Завдання № 2: пляма (закрита композиція) Матеріал: папір, туш. 20x20 см.

Завдання № 3: лінія та пляма (закрита композиція) Матеріал: папір, туш. 20x20 см.

Завдання № 4: клаузура на основі рослинних елементів, ахроматична гама, Матеріал: папір, туш. 25x25 см.

Завдання № 5: рапорт на основі рослинних елементів. Матеріал: папір, туш. 25x25 см.

Завдання № 6: контраст кольору та площинних форм (закрита композиція) Матеріал: папір, акрил. 20x20 см.

Завдання № 7: нюанс кольору та площинних форм (поліхромна гама, закрита композиція) Матеріал: папір, акрил. 20x20 см.

Завдання № 8: нюанс кольору та площинних форм з акцентом, (поліхромна гама, закрита композиція) Матеріал: папір, акрил. 20x20 см.

Завдання №9: статика, симетрія (тепло-холодна гама, закрита композиція) Матеріал: папір, туш. 20x20 см.

Завдання №10: динаміка (тепло-холодна гама, відкрита композиція) Матеріал: папір, туш. 20x20 см.

Тема 2. Натюрморт.

Завдання №1: натюрморт побутового характеру з елементами посуду, фруктів і рослин на фоні драперії. Матеріал: папір, акрил, 20x20 см.

Завдання №2: площинне вирішення натюрморту. Матеріал: папір, акрил, 20x20 см.

Завдання №3: інтерпретація натюрморту (відкрита композиція). Матеріал: папір, акрил, 20x20 см.

Змістовий модуль 2. Холодна обробка скла

Тема 1. Техніка безпеки. Обладнання і інструменти.

Тема 2. Способи декорування скла. Основи холодної обробки скла: нарізка скла, шліфування і полірування скла, фаска піскоструменевої обробки скла, алмазна грань, техніка «мороз».

Тема 3. Проектування та практичні прийоми роботи з листовим склом

Завдання №1: нарізка скла. Матеріал: листове скло. Інструменти: фломастер, лінійка, склоріз, ламачі,

Завдання №2: виконання шаблону. Виготовлення простої решітки. Техніка виконання алмазна грань. Листове скло. 10x10 см.

Завдання №3: виконання шаблону. Виготовлення складної решітки. Техніка виконання алмазна грань. Листове скло. 10x10 см.

Завдання №4: виконання шаблону. Виготовлення елемента зірка. Техніка виконання алмазної грані. Листове скло. 10x10 см.

Тема 3. Практичне застосування холодної обробки скла

Завдання №1: клаузура на основі рослинних елементів. Різні види холодної обробки скла. Листове скло. 25x25см.

Завдання №2: рапорт. Різні види холодної обробки скла. Листове скло. 25x25см.

Змістовий модуль 3. Гармонійне поєднання двох об'ємних геометричних форм, трансформація, піраміди та куба.

Завдання №1: виконання макету. Матеріал: картон, підкладка, клей, скоч. Виконання об'ємно-просторової композиції. Матеріал: листове скло, бокситний двокомпонентний прозорий клей, ультрафіолетовий клей.

МОДУЛЬ 2. (2 семестр) Об'ємно – просторові композиції.

Змістовий модуль 4. Рельєф. Види рельєфу. Трансформація площинної композиції в рельєф.

Тема 8. Взаємодія форми та декору.

Завдання №1: виконання рельєфної композиції пласта на основі геометричних, рослинних елементів. Виготовлення моделей і форм; Матеріал: пластилін, гіпс. Техніка виконання: термічне формування. 12x12x2.5см.

Змістовий модуль 5. Натюрморт.

Тема 10. Техніки обробки та декорування різними способами.

Завдання №1: виконати площинну композицію натюрморту. Техніка виконання: мозаїка, розпис, термічне формування.

Завдання №2: інтерпретації натюрморту. Техніка виконання: мозаїка, спікання, розпис.

Змістовий модуль 6. Об'єм та декорування скла

Тема 5. Декорування та збагачення форми.

Завдання №1: ваза. Техніка виконання: матування, розпис.

ЛІТЕРАТУРА, МЕТОДИЧНА ТА ДЖЕРЕЛЬНА БАЗА КУРСУ

1. Гудак В.А. Основи композиції – провідна ланка навчально – методичного процесу підготовки митця / Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв (текст) зб. наук. праць за редакцією Даниленка В.Я., 2010
2. Й. М. Яцишин; Нац. ун-т «Львів. політехніка». — Л., 2003. — 196 с. — Бібліогр.: 19 назв.
3. Гудак В.А. Композиція як творчий вимір професійної підготовки абітурієнтів і студентів мистецьких навчальних закладів // Теорія і практика матеріальнохудожньої культури. № 10. – Харків: 2008 / Мін ОНУ, Харківська державна академія дизайну і мистецтв/ . – с. 48-51.
4. Антонович Є. А., Щерба М. А., Шпильчак В, А. та ін. Збірник практикумів з художньо-графічних дисциплін. 4.1. Основи художнього конструювання. Основи композиції. Педагогічна практика: Навчальний посібник. — Івано-Франківськ: Прикарпатський університет, 1995.— 152 с.
5. Печенюк Т. Кольорознавство / Підручник для вищих навчальних закладів (Гриф МОНУ). – К.: «Грані-Т», 2009. – 198 с.
6. Овсійчук В. Українське малярство Х — XVIII століть. Проблеми кольору. – Львів: 1996.
7. Яцишин Й. М., Жеплинський Т. Б., Дяківський С. І. Технологія скла у трьох частинах: Ч.ІІ. Технологія скляної маси: Навчальний підручник. — Львів: Видавництво «Бескид Біт», 2004. — 250 с.

8. New Glass Review 28. The Corning Museum of Glass/2007/ -32, - 34, - 52p.
9. New Glass Review 28. The Corning Museum of Glass/2005/ - 44p.
10. Neues Glas. Summer 2007 (2/07) – 30p.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів виконання завдань (підсумкові та поточні) відбуваються у формі переглядів. Поточні перегляди наприкінці кожного місяця проходять в аудиторіях, натомість підсумкові семестрові перегляди відбуватимуться згідно графіка освітнього процесу (див. посилання: <https://lnam.edu.ua/uk/schedule.html>) в галереї кафедри художнього скла (в експозиційних шафах на коридорі). Починаючи з цього курсу підсумковий перегляд кафедрою включає окрім представлення роботи в матеріалі також презентацію на основі документу MS PowerPoint.

Завдання, виконані в рамках курсу, оцінюються за накопичувальною системою за результатами поточного та підсумкового контролю та на підставі наступних критеріїв:

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	поточні	підсумкові
Ескізування/макетування	5	-
Кількість якісного матеріалу	5	-
Композиційне рішення	7	10
Ідейність, концепція, новаторство	3	10
Виконання проекту/презентації	-	10
Виконання в матеріалі	-	10
СУМА БАЛІВ КОЖНОГО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	20	40
УСЬОГО ЯКІСНИХ БАЛІВ	3x20+40=100	

Бонусні бали

Відвідування	3
Позанавчальна активність	3

ТЕРМІНИ КОНТРОЛЮ

Види контролю	Модуль 1	Модуль 2
Поточний контроль	<i>кінець вересня, 20 балів кінець жовтня, 20 балів кінець листопада, 20 балів</i>	<i>кінець лютого, 20 балів кінець березня, 20 балів кінець квітня, 20 балів</i>
Підсумковий контроль	<i>грудень, 40 балів</i>	<i>травень, 40 балів</i>

Підсумкова семестрова оцінка становить сумарну кількість отриманих балів за результатами поточного та підсумкового контролю. Оцінювання результатів навчання студентів ЛНАМ здійснюється відповідно до 100-бальної та національної шкали оцінювання:

90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
35-59	незадовільно з можливістю перездачі
1-34	незадовільно з повторним вивченням дисципліни

ПРИКЛАД 1: на першому поточному оцінюванні наприкінці вересні ви отримали 18 балів, у жовтні – 16 балів, у листопаді – 16 балів. На перегляді наприкінці семестру ви отримали 38 балів. У вас зразкове відвідування +3 бали, ви брали участь у пленері чи виставці +3 бали. Ваша семестрова оцінка: 18+16+16+38+3+3 = **94 бали**

ПРИКЛАД 2: на перше поточне оцінювання наприкінці вересня ви не виставили роботи, у жовтні отримали 14 балів, у листопаді – 15 балів. На перегляді наприкінці семестру ви отримали 30 балів. Ваше відвідування цілком безнадійне, ви не староста, не брали участі в жодних пленерах, виставках, студентських чи інших органах самоврядування тощо. **Ваша семестрова оцінка: $0+14+15+30 = 59$ балів, прямуйте в деканат по талон.**

ПОЛІТИКА КУРСУ

Відвідування

Відвідування занять є обов'язковою умовою. Якщо ви заздалегідь знаєте, що повинні пропустити заняття з поважних причин, будь ласка, поінформуйте когось із викладачів. Якщо протягом семестру ваша відсутність перевищила присутність, атестація буде під загрозою. Виправданими поза встановленим лімітом можуть визнаватись пропуски занять за умови надання супровідної документації в деканат, відповідно до правил ЛНАМ, через:

- хворобу
- події пов'язані з позанавчальною діяльністю на кафедрі художнього скла чи ЛНАМ
- юридичні зобов'язання.

Підкреслюємо, що підсумкова оцінка формується за накопичувальною схемою отримання балів упродовж семестру. У випадку вашої відсутності, або браку виконаної роботи без поважної причини під час поточного чи підсумкового оцінювання ви отримуєте «0» балів.

Вчасне виконання завдань є критично важливими. Обов'язком студента є реалістичне планування свого часу на виконання передбачених цим силабусом завдань. Допуск до повторного складання (перездачі) перегляду здійснюється згідно положення «Про порядок ліквідації академічних заборгованостей» за посиланням:

https://lnam.edu.ua/files/Academy/publicinfo/ustanovchi/polog_likvidats_zaborgov.pdf

Виключенням з цих правил можуть бути пом'якшувальні обставини, зазначені вище в розділі про відвідування.

Академічна доброчесність

ЛНАМ розділяє фундаментальні цінності академічної доброчесності: *чесність, довіра, справедливість, повага та відповідальність*. Кожен учасник освітнього процесу в ЛНАМ несе персональну відповідальність за дотримання академічної доброчесності. Детальніше про академічну доброчесність читайте в «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ЛНАМ» за посиланням: https://lnam.edu.ua/files/Academy/publicinfo/ustanovchi/2020/Zabezpe4ennja_jakosti_osvitu.pdf

КОМАНДА ВИКЛАДАЧІВ

Шевченко Олександр Вікторович, старший викладач кафедри художнього скла Львівської національної академії мистецтв, член Спільки художників України, член Львівської міської організації Професійної асоціації художників і майстрів-вітражистів «Вікно». Працює в жанрі станкової скульптури, в техніці класичного вітражу, тиффані, мозаїки, гутного скла і живопису, досліджує проблеми синтезу в мистецтві. Учасник міжнародних і республіканських виставок. Творчі роботи знаходяться в приватних колекціях в США, Франції, Німеччини, Бельгії, Китаї, Шотландії і в Україні.

Іванишин Остап Володимирович, викладач кафедри художнього скла Львівської національної академії мистецтв. Учасник міжнародних і республіканських виставок, наукових конференцій, симпозіумів.